

Appaloosa

Uvidíte-li typicky zbarveného představitele plemene appaloosa, určitě jej poznáte. Tito koně mají srst posetou většími či menšími tečkami a původně to byli koně indiánů kmene Nez Percé. Do Česka byli první jedinci dovezeni v roce 1992, dnes jsou velice oblíbeným plemenem a jsou využíváni zejména pro westernové ježdění.

Historie aneb ze Španělska do Nového světa

Málokdo si uvědomuje, že na americké půdě až do objevných cest Kryštofa Kolumba nežili žádní koně. Dobyvatelé je začali přivážet, aby jim pomáhali s osidlováním, a pro domorodé obyvatele - indiány byli koně doslova zjevením. Podle dobových dokumentů víme, že v roce 1621 připlula do Vera Cruz loď, na jejíž palubě byli i skvrnití koně. Časem se indiáni zbavili strachu z koní a začalo se jim dařit uprchlé jedince chytat a posléze se naučili s nimi zacházet. Koně se jim stali nepostradatelnými pomocníky - ať už při lovu nebo při dlouhých cestách. Asi kolem roku 1700 se skvrnití koně dostali prostřednictvím Navajů do vlastnictví

kmene Nez Percé (Propíchnuté nosy), který v té době žil na hranicích států Oregon, Idaho a Washington. Nez Percéové se živili zejména rybolovem. Jakmile však pochopili, v čem všem jim mohou být koně užiteční, začali se chovem koní cíleně zabývat. Přibližně v průběhu sta let se z rybářů stali chovatelé. Roční hříbata byla rozřazována, méně kvalitní hřebci byli kastrováni, do dalšího chovu byly zařazovány jen kvalitní klisny a hřebci. Těžší koně byli využíváni jako soumaři a ti méně hodnotní byli prodáváni. Nejlepší jedinci byli speciálně cvičeni pro válečné účely a pro lov bizonů, který vyžadoval rychlé, vytrvalé a obratné koně. Označení appaloosa získali skvrnití koně později, přibližně kolem roku 1870. V této době se bílí pěstitelé pšenice usadili u řeky Palouse, kde v té době také žili Nez Percéové, kteří vlastnili velké stádo skvrnitých koní. Farmáři nejprve začali těmito koním říkat „Palouse“, z čehož později vzniklo označení „A Palousey“. V průběhu času došlo ke zkrácení tohoto výrazu na „Apalousey“ a nakonec vznikl dodnes používaný výraz „Appaloosa“. Bohužel ani těmito indiánům a jejich koním se nepodařilo uniknout chtivým bílým mužům, kteří se chtěli zmocnit jejich půdy. Při přesunu kmene v roce 1877 do rezervace přes širokou a jarním táním rozvodněnou Hadí řeku utonulo na 900 koní, naštěstí lidé přežili... Ani to však vojákům nestačilo, a tak indiánům všechny jejich zbývající koně zabavili. Asi 1000 jich pobili a zbylé prodali ve Fort Keogh. Indiánům bylo dovoleno chovat jen malé množství appaloos. Osud těchto unikátních koní byl málem zpečetěn a v podstatě byli na 60 let zapomenuti.

Přesto se naši lidé, jimž učarovali a kterým nedal jejich osud spát. Patřili k nim i Claude Thompson a dr. Francis Haines, kteří o tomto plemeni shromáždili veškeré dostupné informace a na jejich základě vytvořili plemenný standard, který téměř beze změny platí až do dnešní doby. Třicátého prosin-

Appaloosy byly indiánskými koňmi (kůň ve zbarvení leopard).

